Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 20ής Νοεμβρίου 2025 *

«Προδικαστική παραπομπή – Προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της προλήψεως, διερευνήσεως, ανιχνεύσεως ή διώξεως ποινικών αδικημάτων ή της εκτελέσεως ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών – Οδηγία (ΕΕ) 2016/680 – Άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχεία γ′ και ε′ – Ελαχιστοποίηση της επεξεργασίας των δεδομένων – Περιορισμός της περιόδου διατηρήσεως των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα – Άρθρο 10 – Συλλογή και διατήρηση βιομετρικών και γενετικών δεδομένων – Απόλυτη αναγκαιότητα – Άρθρο 6, στοιχείο α′ – Υποχρέωση διακρίσεως μεταξύ των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των διαφόρων κατηγοριών προσώπων – Εθνική νομοθεσία που προβλέπει τη συλλογή βιομετρικών και γενετικών δεδομένων κάθε προσώπου που είναι ύποπτο ή κατηγορείται για εκ προθέσεως τέλεση ποινικού αδικήματος – Άρθρο 5 – Εύλογες προθεσμίες για τη διαγραφή ή τον τακτικό έλεγχο της αναγκαιότητας αποθηκεύσεως των δεδομένων αυτών – Μη πρόβλεψη μέγιστου διαστήματος διατηρήσεως – Αξιολόγηση της ανάγκης αποθηκεύσεως βιομετρικών και γενετικών δεδομένων από την αστυνομία βάσει εσωτερικών κανόνων – Άρθρο 8, παράγραφος 2 – Νομιμότητα της επεξεργασίας των δεδομένων αυτών – Έννοια της “διατάξεως του δικαίου κράτους μέλους” – Δυνατότητα χαρακτηρισμού της εθνικής νομολογίας ως “δικαίου κράτους μέλους”»

Στην υπόθεση C-57/23,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Nejvyšší správní soud (Ανώτατο διοικητικό δικαστήριο, Τσεχική Δημοκρατία) με απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 2023, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 2 Φεβρουαρίου 2023, στο πλαίσιο της δίκης

JH

κατά

Policejní prezidium,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. L. Arastey Sahún, πρόεδρο τμήματος, J. Passer, E. Regan (εισηγητή), Δ. Γρατσία και B. Smulders, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: J. Richard de la Tour

* Γλώσσα διαδικασίας: η τσεχική.

γραμματέας: I. Illéssy, διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 28ης Νοεμβρίου 2024,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– ο JH, εκπροσωπούμενος από τους M. Mandzák, L. Nezpěvák και L. Trojan, advokáti,

– η Τσεχική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Smolek, O. Serdula, J. Vláčil, τις T. Suchá και L. Březinová,

– η Ιρλανδία, εκπροσωπούμενη από την M. Browne, Chief State Solicitor, τους A. Joyce και D. O' Reilly, επικουρούμενους από την A. Mulligan, BL,

– η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον J. Langer,

– η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον B. Majczyna,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους A. Μπουχάγιαρ, H. Kranenborg, P. Němečková και F. Wilman,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 27ης Φεβρουαρίου 2025,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχεία γ' και ε', του άρθρου 6, του άρθρου 8, παράγραφος 2, και του άρθρου 10 της οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ 2016, L 119, σ. 89).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του JH και της Policejní prezidium (αστυνομικής διευθύνσεως, Τσεχική Δημοκρατία, στο εξής: τσεχική αστυνομική διεύθυνση) με αντικείμενο, μεταξύ άλλων, τη συλλογή βιομετρικών και γενετικών δεδομένων του JH στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας καθώς και τη διατήρησή τους από την τσεχική αστυνομία.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 1, 2, 26, 33, 37 και 96 της οδηγίας 2016/680 έχουν ως εξής:

«(1) Η προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι θεμελιώδες δικαίωμα. Το άρθρο 8, παράγραφος 1, του [Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης)] και το άρθρο 16, παράγραφος 1 της Συνθήκης [ΛΕΕ] ορίζουν ότι κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν.

(2) Οι αρχές και οι κανόνες για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν θα πρέπει, ανεξάρτητα από την ιθαγένεια ή τον τόπο διαμονής, να σέβονται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες τους, ιδίως το δικαίωμά τους στην προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. […]

[…]

(26) Κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να είναι σύννομη, θεμιτή και διαφανής σε σχέση με τα φυσικά πρόσωπα τα οποία αφορά και να πραγματοποιείται μόνο για συγκεκριμένους σκοπούς που προβλέπονται από το νόμο. Η αρχή αυτή καθεαυτή δεν εμποδίζει τις αρχές επιβολής του νόμου να ασκούν δραστηριότητες όπως οι μυστικές έρευνες ή η βιντεοεπιτήρηση. Τέτοιες δραστηριότητες μπορούν να ασκούνται για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων, περιλαμβανομένων της προστασίας από απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας και της αποτροπής τους, εφόσον ορίζονται από τον νόμο και συνιστούν απαραίτητο και αναλογικό μέτρο σε μια δημοκρατική κοινωνία, με δέουσα συνεκτίμηση των έννομων συμφερόντων του ενδιαφερομένου. […] Θα πρέπει να γνωστοποιούνται στα πρόσωπα οι κίνδυνοι, οι κανόνες, οι εγγυήσεις και τα δικαιώματα σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν, καθώς και ο τρόπος άσκησης των δικαιωμάτων τους σε σχέση με την επεξεργασία αυτή. Ειδικότερα, οι συγκεκριμένοι σκοποί της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να είναι σαφείς, νόμιμοι και προσδιορισμένοι κατά τον χρόνο συλλογής των δεδομένων. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να είναι επαρκή και σχετικά με τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία. […] Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να υποβάλλονται σε επεξεργασία μόνο εάν ο σκοπός της επεξεργασίας δεν μπορεί να επιτευχθεί με άλλα μέσα. Για να εξασφαλιστεί ότι τα δεδομένα δεν διατηρούνται περισσότερο από όσο είναι αναγκαίο, ο υπεύθυνος επεξεργασίας θα πρέπει να ορίζει προθεσμίες για τη διαγραφή ή την περιοδική επανεξέτασή τους. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν κατάλληλες εγγυήσεις για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που διατηρούνται πέραν της περιόδου αυτής για λόγους αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον και επιστημονικής, στατιστικής ή ιστορικής χρήσης.

[…]

(33) Όπου η παρούσα οδηγία παραπέμπει στη νομοθεσία των κρατών μελών, σε νομική βάση ή νομοθετικό μέτρο, αυτό δεν προϋποθέτει απαραιτήτως νομοθετική πράξη εγκεκριμένη από κοινοβούλιο, με την επιφύλαξη των απαιτήσεων της συνταγματικής τάξης του εκάστοτε κράτους μέλους. Ωστόσο, η εν λόγω νομοθεσία των κρατών μελών, η νομική βάση ή το νομοθετικό μέτρο θα πρέπει να είναι διατυπωμένα με σαφήνεια και ακρίβεια και η εφαρμογή τους να είναι προβλέψιμη για όσους υπόκεινται σε αυτά, όπως απαιτείται από τη νομολογία του Δικαστηρίου και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Η νομοθεσία των κρατών μελών που ρυθμίζει την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εντός του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να καθορίζει τουλάχιστον τους στόχους, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία, τους σκοπούς της επεξεργασίας και τις διαδικασίες για τη διατήρηση της ακεραιότητας και της εμπιστευτικότητας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τις διαδικασίες για την καταστροφή τους, παρέχοντας ως εκ τούτου επαρκείς εγγυήσεις κατά του κινδύνου κατάχρησης και αυθαιρεσίας.

[…]

(37) Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία είναι εκ φύσεως ιδιαίτερα ευαίσθητα σε σχέση με θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες χρήζουν ειδικής προστασίας, καθότι το πλαίσιο της επεξεργασίας τους μπορεί να δημιουργήσει σημαντικούς κινδύνους για τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες. Τα εν λόγω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να περιλαμβάνουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αποκαλύπτουν φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, όπου η χρήση του όρου “φυλετική καταγωγή” στον παρόντα κανονισμό δεν συνεπάγεται ότι η Ένωση αποδέχεται θεωρίες που υποστηρίζουν την ύπαρξη χωριστών ανθρώπινων φυλών. Τέτοια δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν θα πρέπει να υποβάλλονται σε επεξεργασία, εκτός εάν η επεξεργασία υπόκειται εκ του νόμου σε κατάλληλες διασφαλίσεις για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων και επιτρέπεται σε περιπτώσεις που προβλέπονται από τον νόμο ή, εάν δεν προβλέπονται ήδη από τον νόμο, η επεξεργασία είναι αναγκαία για την προστασία των ζωτικών συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων ή άλλου προσώπου ή αφορά σε δεδομένα τα οποία έχουν προδήλως δημοσιοποιηθεί από το υποκείμενο των δεδομένων. Οι κατάλληλες διασφαλίσεις για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων μπορούν να περιλαμβάνουν τη δυνατότητα συλλογής των δεδομένων αυτών μόνο σε σχέση με άλλα δεδομένα που αφορούν το συγκεκριμένο φυσικό πρόσωπο, τη δέουσα ασφάλεια των συλλεγόμενων δεδομένων, αυστηρότερους κανόνες σχετικά με την πρόσβαση του προσωπικού της αρμόδιας αρχής στα δεδομένα και την απαγόρευση διαβίβασης των εν λόγω δεδομένων. […]

[…]

(96) Για τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους χρονικό διάστημα που δεν θα υπερβαίνει τα δύο έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της. Επεξεργασία που βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη κατά την ημερομηνία αυτή θα πρέπει να εναρμονιστεί με την παρούσα οδηγία εντός της περιόδου των δύο ετών από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας. Ωστόσο, εφόσον η εν λόγω επεξεργασία συμμορφώνεται με το ενωσιακό δίκαιο που ίσχυε πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας, οι απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας που αφορούν την προηγούμενη διαβούλευση με την εποπτική αρχή δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται στις

διαδικασίες επεξεργασίας που βρίσκονταν σε εξέλιξη ήδη κατά την ημερομηνία αυτή, δεδομένου ότι οι απαιτήσεις αυτές, από τη φύση τους, πρέπει να ικανοποιούνται πριν από την έναρξη της επεξεργασίας. […]

[…]»

4 Το άρθρο 1 της οδηγίας, το οποίο φέρει τον τίτλο «Αντικείμενο και στόχοι», ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Η παρούσα οδηγία θεσπίζει τους κανόνες που αφορούν στην προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, της διερεύνησης, της ανίχνευσης ή της δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων, περιλαμβανομένων της προστασίας από απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας και της αποτροπής τους.»

5 Το άρθρο 2 της οδηγίας, το οποίο επιγράφεται «Πεδίο εφαρμογής», προβλέπει στην παράγραφο 1 τα ακόλουθα:

«Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς που καθορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1.»

6 Κατά το άρθρο 3 της οδηγίας, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ορισμοί»:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας νοούνται ως:

1. “δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”: κάθε πληροφορία που αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο (“υποκείμενο των δεδομένων”)· το ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο είναι εκείνο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως μέσω αναφοράς σε αναγνωριστικό στοιχείο ταυτότητας, όπως σε όνομα, σε αριθμό ταυτότητας, σε δεδομένα θέσης, σε επιγραμμικό αναγνωριστικό ταυτότητας, ή σε έναν ή περισσότερους παράγοντες που προσιδιάζουν στη σωματική, φυσιολογική, γενετική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική ταυτότητα του εν λόγω φυσικού προσώπου·

2. “επεξεργασία”: κάθε πράξη ή σειρά πράξεων που πραγματοποιείται, με ή χωρίς τη χρήση αυτοματοποιημένων μέσων, σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή σε σύνολα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διάρθρωση, η αποθήκευση, η προσαρμογή ή η μεταβολή, η ανάκτηση, η αναζήτηση πληροφοριών, η χρήση, η κοινολόγηση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, ο περιορισμός, η διαγραφή ή η καταστροφή·

[…]

12. “γενετικά δεδομένα”: τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν στα γενετικά χαρακτηριστικά φυσικού προσώπου που κληρονομήθηκαν ή αποκτήθηκαν, όπως προκύπτουν, ιδίως, από ανάλυση βιολογικού δείγματος του εν λόγω φυσικού προσώπου και τα οποία παρέχουν μοναδικές πληροφορίες σχετικά με τη φυσιολογία ή την υγεία του εν λόγω φυσικού προσώπου·

13. “βιομετρικά δεδομένα”: δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία προκύπτουν από ειδική τεχνική επεξεργασία συνδεόμενη με φυσικά, βιολογικά ή συμπεριφορικά χαρακτηριστικά φυσικού προσώπου, και τα οποία επιτρέπουν ή επιβεβαιώνουν την αδιαμφισβήτητη ταυτοποίηση του εν λόγω φυσικού προσώπου, όπως εικόνες προσώπου ή δακτυλοσκοπικά δεδομένα·

[…]».

7 Το άρθρο 4 της οδηγίας 2016/680, το οποίο φέρει τον τίτλο «Αρχές που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», ορίζει στην παράγραφο 1 τα ακόλουθα:

«Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα:

α) υποβάλλονται σε σύννομη και δίκαιη επεξεργασία·

β) συλλέγονται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και δεν υποβάλλονται σε επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς αυτούς·

γ) είναι κατάλληλα, συναφή και όχι υπερβολικά σε σχέση με τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία·

δ) είναι ακριβή και, όταν απαιτείται, επικαιροποιούνται, [και] λαμβάνονται όλα τα εύλογα μέτρα που διασφαλίζουν τη χωρίς καθυστέρηση διαγραφή ή διόρθωση ανακριβών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, λαμβανομένων υπόψη των σκοπών της επεξεργασίας·

ε) διατηρούνται υπό μορφή που επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υποκειμένων των δεδομένων για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο από αυτό που είναι αναγκαίο για την επίτευξη των σκοπών για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία·

[…]».

8 Το άρθρο 5 της οδηγίας, το οποίο επιγράφεται «Προθεσμίες αποθήκευσης και επανεξέτασης», έχει ως ακολούθως:

«Τα κράτη μέλη προβλέπουν κατάλληλες προθεσμίες για τη διαγραφή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή για την περιοδική επανεξέταση της αναγκαιότητας αποθήκευσης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η μέριμνα για την τήρηση των προθεσμιών αυτών εξασφαλίζεται μέσω δικονομικών μέτρων.»

9 Το άρθρο 6 της οδηγίας, το οποίο φέρει τον τίτλο «Διάκριση μεταξύ διαφορετικών κατηγοριών υποκειμένων των δεδομένων», προβλέπει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη, κατά περίπτωση και στον βαθμό του εφικτού, προβλέπουν ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας διακρίνει σαφώς μεταξύ δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα διαφορετικών κατηγοριών υποκειμένων, παραδείγματος χάριν:

α) προσώπων σε σχέση με τα οποία υπάρχουν σοβαροί λόγοι να πιστεύεται ότι διέπραξαν ή πρόκειται να διαπράξουν ποινικό αδίκημα·

β) προσώπων τα οποία καταδικάστηκαν για ποινικό αδίκημα·

γ) θυμάτων ποινικού αδικήματος ή προσώπων για τα οποία ορισμένα πραγματικά περιστατικά δημιουργούν την πεποίθηση ότι μπορεί να είναι θύματα ποινικού αδικήματος· και

δ) άλλων μερών ως προς ποινικό αδίκημα, όπως προσώπων που ενδέχεται να κληθούν να καταθέσουν σε ανακρίσεις σχετικά με ποινικά αδικήματα ή σε επακόλουθη ποινική διαδικασία ή προσώπων που μπορούν να παράσχουν πληροφορίες σχετικά με ποινικά αδικήματα, ή προσώπων επικοινωνίας ή συνεργών των προσώπων που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β).»

10 Το άρθρο 8 της οδηγίας, με τίτλο «Νομιμότητα της επεξεργασίας», ορίζει τα ακόλουθα:

«1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι η επεξεργασία είναι σύννομη μόνον εάν και στον βαθμό που είναι απαραίτητη για την εκτέλεση καθήκοντος που ασκείται από αρχή αρμόδια για τους σκοπούς που προβλέπονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 και βασίζεται στο δίκαιο της Ένωσης ή των κρατών μελών.

2. Το δίκαιο κράτους μέλους που ρυθμίζει την επεξεργασία στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας καθορίζει τουλάχιστον τους στόχους της επεξεργασίας, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία και τους σκοπούς της επεξεργασίας.»

11 Κατά το άρθρο 10 της οδηγίας 2016/680, το οποίο φέρει τον τίτλο «Επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα»:

«Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αποκαλύπτουν τη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, ή τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, καθώς και η επεξεργασία γενετικών δεδομένων, βιομετρικών δεδομένων για την αποκλειστική ταυτοποίηση ενός φυσικού προσώπου ή δεδομένων που αφορούν στην υγεία ή τη σεξουαλική ζωή ή τον σεξουαλικό προσανατολισμό επιτρέπονται μόνο όταν είναι απολύτως αναγκαίες, με την επιφύλαξη των κατάλληλων διασφαλίσεων για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων και εφόσον:

α) επιτρέπονται από το δίκαιο της Ένωσης ή των κρατών μελών·

β) επιβάλλονται για την προστασία των ζωτικών συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων ή άλλου φυσικού προσώπου· ή

γ) η επεξεργασία αυτή αφορά σε δεδομένα τα οποία έχουν προδήλως δημοσιοποιηθεί από το υποκείμενο των δεδομένων.»

12 Συμφώνως προς το άρθρο 63, παράγραφος 1, της οδηγίας 2016/680, τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, το αργότερο έως τις 6 Μαΐου 2018, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την εν λόγω οδηγία. Επιπλέον, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές από την ίδια αυτή ημερομηνία.

13 Σύμφωνα με το άρθρο της 64, η οδηγία τέθηκε σε ισχύ στις 5 Μαΐου 2016.

Το τσεχικό δίκαιο

14 Το άρθρο 11 του zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (νόμου 273/2008 περί αστυνομίας της Τσεχικής Δημοκρατίας), της 17ης Ιουλίου 2008, όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης (στο εξής: νόμος περί της τσεχικής αστυνομίας), με τίτλο «Αναλογικότητα των πράξεων», ορίζει τα εξής:

«Το ένστολο και το πολιτικό προσωπικό της αστυνομίας είναι υποχρεωμένο να:

[…]

c) ενεργεί κατά τρόπον ώστε οποιαδήποτε επέμβαση στα δικαιώματα και τις ελευθερίες προσώπων τα οποία αφορούν οι ενέργειες τους ή τρίτων προσώπων να μην υπερβαίνει το αναγκαίο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού μέτρο».

15 Το άρθρο 65 του νόμου περί της τσεχικής αστυνομίας προβλέπει τα εξής:

«(1) Κατά την άσκηση των καθηκόντων της, η αστυνομία δύναται, προς τον σκοπό της μελλοντικής ταυτοποίησης, στην περίπτωση

a) προσώπου το οποίο κατηγορείται για την τέλεση αξιόποινης πράξεως εκ προθέσεως ή προσώπου ως προς το οποίο υπάρχουν υπόνοιες ότι έχει διαπράξει τέτοια αξιόποινη πράξη,

b) προσώπου που εκτίει στερητική της ελευθερίας ποινή για τέλεση εκ προθέσεως ποινικού αδικήματος,

c) προσώπου που υπόκειται σε αναγκαστικά ιατρικά μέτρα ή προληπτική κράτηση, ή

d) καταζητούμενου προσώπου που έχει εντοπιστεί και του οποίου η δικαιοπρακτική ικανότητα είναι περιορισμένη,

να προβαίνει στη λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων, στην ταυτοποίηση των φυσικών χαρακτηριστικών, στη διενέργεια σωματικών μετρήσεων, στην καταγραφή οπτικοακουστικού και παρεμφερούς υλικού και στη λήψη βιολογικών δειγμάτων για την απόκτηση πληροφοριών σχετικά με το γενετικό υλικό.

(2) Εάν, λόγω αρνήσεως του προσώπου, δεν είναι δυνατή η εκτέλεση πράξης που προβλέπεται στην παράγραφο 1, ο αστυνομικός υπάλληλος έχει το δικαίωμα να παρακάμψει την άρνησή του, αφού πρώτα ζητήσει ανεπιτυχώς από το πρόσωπο να υποβληθεί σε αυτήν. Ο τρόπος με τον οποίο παρακάμπτει την άρνηση πρέπει να είναι ανάλογος της έντασης της αρνήσεως. Ο αστυνομικός δεν μπορεί να παρακάμψει την άρνηση ενός προσώπου σε περίπτωση αιμοληψίας ή άλλης παρόμοιας πράξης που θίγει τη σωματική ακεραιότητα.

(3) Εάν πράξη προβλεπόμενη στην παράγραφο 1 δεν μπορεί να διενεργηθεί επιτόπου, ο αστυνομικός έχει το δικαίωμα να προσαγάγει το πρόσωπο για την εκτέλεση της πράξης. Ο αστυνομικός αφήνει ελεύθερο το πρόσωπο μετά τη διενέργεια της ανακριτικής πράξης.

(4) Ο αστυνομικός συντάσσει έκθεση σχετικά με τις πράξεις που διενεργήθηκαν.

(5) Η αστυνομία διαγράφει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που λαμβάνονται σύμφωνα με την παράγραφο 1, μόλις η επεξεργασία τους παύσει να είναι αναγκαία για τους σκοπούς της πρόληψης, εξιχνίασης, ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή για τη διαφύλαξη της ασφάλειας της Τσεχικής Δημοκρατίας, της δημόσιας τάξης ή της εσωτερικής ασφάλειας.»

16 Το άρθρο 79 του εν λόγω νόμου, με τίτλο «Βασικές διατάξεις σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο της άσκησης ορισμένων αστυνομικών καθηκόντων», ορίζει στις παραγράφους 1 και 2 τα εξής:

«(1) Οι παράγραφοι 2 έως 6 και τα άρθρα 79a έως 88 εφαρμόζονται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς της πρόληψης, της εξιχνίασης και της δίωξης ποινικών αδικημάτων, προκειμένου να διαφυλαχθεί η ασφάλεια της Τσεχικής Δημοκρατίας ή να διασφαλισθεί η δημόσια τάξη και η εσωτερική ασφάλεια, μεταξύ άλλων για τον σκοπό της αναζήτησης προσώπων και πραγμάτων.

(2) Η αστυνομία μπορεί να επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα εάν αυτό είναι απαραίτητο για την επίτευξη των σκοπών που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Η αστυνομία μπορεί επίσης να επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, προκειμένου να προστατεύσει σημαντικά συμφέροντα του υποκειμένου των δεδομένων τα οποία σχετίζονται με τους σκοπούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

[…]»

17 Το άρθρο 82 του εν λόγω νόμου, το οποίο φέρει τον τίτλο «Επαλήθευση της αναγκαιότητας περαιτέρω επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», έχει ως εξής:

«(1) Η αστυνομία ελέγχει, τουλάχιστον άπαξ ανά τριετία, ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία για τους σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 79, παράγραφος 1, εξακολουθούν να είναι απαραίτητα για την εκτέλεση των καθηκόντων της στον τομέα αυτό.

(2) Για τους σκοπούς του ελέγχου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η αστυνομία έχει το δικαίωμα να ζητήσει απόσπασμα ποινικού μητρώου.

(3) Οι διωκτικές και οι δικαστικές αρχές, το Ministerstvo spravedlnosti [(Υπουργείο Δικαιοσύνης, Τσεχική Δημοκρατία)], το Ústavní soud [(Συνταγματικό Δικαστήριο, Τσεχική Δημοκρατία)] και το Kancelář prezidenta republiky [(γραφείο του Προέδρου της Δημοκρατίας, Τσεχική Δημοκρατία)] ενημερώνουν συνεχώς την αστυνομία, εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων τους, για τους σκοπούς του ελέγχου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, σχετικά με τις αμετάκλητες αποφάσεις τους, την παραγραφή της ποινικής διώξεως, την εκτέλεση ποινής ή αποφάσεων του Προέδρου της Δημοκρατίας επί ποινικών διαδικασιών, επί ποινών ή επί της παροχής αμνηστίας ή της απονομής χάριτος.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

18 Με απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2015, η υπηρεσία για τον εντοπισμό της διαφθοράς και του οικονομικού εγκλήματος της ομάδας της εγκληματολογικής αστυνομίας και έρευνας του τμήματος του Plzeň (Τσεχική Δημοκρατία), η οποία είναι υπηρεσία της τσεχικής αστυνομίας με εθνική αρμοδιότητα, άσκησε ποινική δίωξη κατά του JH για το αδίκημα της παραβάσεως καθήκοντος κατά τη διαχείριση ξένης περιουσίας.

19 Στις 13 Ιανουαρίου 2016 η τσεχική αστυνομία προέβη, κατ' αρχάς, σε ακρόαση του JH στο πλαίσιο της επίμαχης ποινικής διαδικασίας και διέταξε και διενήργησε τις ακόλουθες πράξεις ταυτοποιήσεως, παρά τη εναντίωση του JH: λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων του JH, λήψη παρειακού επιχρίσματος από τον ίδιο βάσει του οποίου δημιούργησε γενετικό προφίλ, φωτογράφηση του JH και σύνταξη περιγραφής του JH. Εν συνεχεία, καταχώρισε τις πληροφορίες αυτές στις αντίστοιχες βάσεις δεδομένων.

20 Με απόφαση της 15ης Μαρτίου 2017, το Městský soud v Praze (περιφερειακό δικαστήριο Πράγας, Τσεχική Δημοκρατία) έκρινε τον JH ένοχο για παράβαση καθήκοντος κατά τη διαχείριση ξένης περιουσίας και για κατάχρηση εξουσίας δημόσιου λειτουργού. Το ανωτέρω δικαστήριο επέβαλε στον JH στερητική της ελευθερίας ποινή τριών ετών με αναστολή, τετραετή απαγόρευση άσκησης διευθυντικών καθηκόντων στη δημόσια διοίκηση, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης ακινήτων και κινητών περιουσιακών στοιχείων, και τον υποχρέωσε να αποκαταστήσει την προκληθείσα ζημία εντός των ορίων των δυνατοτήτων του.

21 Στις 8 Μαρτίου 2016 ο JH άσκησε προσφυγή ενώπιον του Městský soud v Praze (περιφερειακού δικαστηρίου Πράγας) ζητώντας να διαπιστωθεί ότι η διενέργεια πράξεων ταυτοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 65 του νόμου περί της τσεχικής αστυνομίας, η αποθήκευση των πληροφοριών και των δειγμάτων που αποκτήθηκαν κατ' αυτόν τον τρόπο, καθώς και η σχετική καταχώριση στις βάσεις δεδομένων της τσεχικής αστυνομίας συνιστούσαν παράνομη επέμβαση στο θεμελιώδες δικαίωμά του για σεβασμό της ιδιωτικής ζωής.

22 Δεδομένου ότι, στο πλαίσιο άλλης εκκρεμούς υποθέσεως, είχε ήδη υποβάλει στο Ústavní soud (Συνταγματικό Δικαστήριο της Τσεχικής Δημοκρατίας) αίτηση για την εκτίμηση της συνταγματικότητας του άρθρου 65 του νόμου περί της τσεχικής αστυνομίας, το Městský soud v Praze (περιφερειακό δικαστήριο Πράγας) ανέστειλε την εξέταση της προσφυγής του JH.

23 Με απόφαση της 22ας Μαρτίου 2022, το Ústavní soud České republiky (Συνταγματικό Δικαστήριο) απέρριψε την αίτηση του Městský soud v Praze (περιφερειακού δικαστηρίου Πράγας) για τη διαπίστωση της αντισυνταγματικότητας του άρθρου 65 του νόμου περί της τσεχικής αστυνομίας. Κατόπιν της αποφάσεως αυτής, το τελευταίο αυτό δικαστήριο συνέχισε την εξέταση της προσφυγής που άσκησε ο JH.

24 Με απόφαση της 23ης Ιουνίου 2022, το Městský soud v Praze (περιφερειακό δικαστήριο Πράγας) έκανε δεκτή την προσφυγή του JH, κρίνοντας ότι οι πράξεις στις οποίες προέβη η τσεχική αστυνομία στις 13 Ιανουαρίου 2016 ήσαν παράνομες. Ως εκ τούτου, το δικαστήριο αυτό διέταξε την τσεχική αστυνομία να διαγράψει από τις βάσεις δεδομένων της όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που προέκυπταν από τις πράξεις αυτές.

25 Με την απόφαση αυτή, το εν λόγω δικαστήριο υπογράμμισε ότι η λήψη γενετικού υλικού συνιστούσε σημαντική επέμβαση στο θεμελιώδες δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής ζωής του ενδιαφερομένου, το οποίο προστατεύεται, μεταξύ άλλων, από το άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ), και από το άρθρο 10, παράγραφος 3, του Listina základních práv a svobod (Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και ελευθεριών της Τσεχικής Δημοκρατίας). Ωστόσο, το άρθρο 65 του νόμου περί της τσεχικής αστυνομίας δεν παρέχει επαρκή κριτήρια για την εκτίμηση της αναλογικότητας της επεμβάσεως αυτής. Συγκεκριμένα, ο μόνος έλεγχος τον οποίο απαιτεί το τελευταίο αυτό άρθρο από την τσεχική αστυνομία, πριν προβεί σε μια τέτοια δειγματοληψία, είναι η εξέταση του «εκ προθέσεως» χαρακτήρα του διαπραχθέντος αδικήματος.

26 Κατά τα λοιπά, το ίδιο δικαστήριο επισήμανε ότι ο JH διώκεται μόνο για τη διάπραξη πλημμελήματος, ήτοι για λιγότερο σοβαρό ποινικό αδίκημα, ότι η εις βάρος του στερητική της ελευθερίας ποινή είχε ανασταλεί, γεγονός που επιβεβαιώνει τον λιγότερο σοβαρό χαρακτήρα των προσαπτόμενων πράξεων, ότι ουδέποτε είχε καταδικασθεί στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας προηγουμένως, ότι η εκ μέρους του υποτροπή ήταν απίθανη και ότι δεν ήταν βέβαιο ότι τα διαπραχθέντα αδικήματα είχαν χαρακτήρα πλημμελήματος των οποίων οι δράστες θα μπορούσαν να διαπράξουν στο μέλλον ποινικό αδίκημα στον εντοπισμό του οποίου θα μπορούσαν να συμβάλουν τα διατηρούμενα στις οικείες βάσεις δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Εξ αυτού συνήγαγε ότι οι πράξεις ταυτοποιήσεως στις οποίες προέβη η τσεχική αστυνομία και οι οποίες αποτελούν το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης δεν πληρούσαν την απαίτηση αναλογικότητας.

27 Η τσεχική αστυνομική διεύθυνση άσκησε αναίρεση κατά της εν λόγω αποφάσεως ενώπιον του Nejvyšší správní soud (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου, Τσεχική Δημοκρατία), ήτοι του αιτούντος δικαστηρίου.

28 Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως, η τσεχική αστυνομική διεύθυνση επισήμανε ότι ο σκοπός της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα διατυπώνεται σαφώς στο άρθρο 65 του νόμου περί της τσεχικής αστυνομίας. Υποστηρίζει επίσης ότι, εν προκειμένω, οι αρμόδιες υπηρεσίες της τσεχικής αστυνομίας εκτίμησαν τον αναλογικό χαρακτήρα της συλλογής και αποθήκευσης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του JH, λαμβάνοντας υπόψη το στοιχείο της υποτροπής, το ενδεχόμενο τελέσεως βαρύτερων πράξεων και το γεγονός ότι ο JH είχε διαπράξει πολλά αδικήματα στο παρελθόν.

29 Απαντώντας, ο JH επισήμανε, μεταξύ άλλων, ότι οι υπηρεσίες της τσεχικής αστυνομίας διενήργησαν τις πράξεις ταυτοποίησης χωρίς να έχουν εξετάσει προηγουμένως τον αναλογικό χαρακτήρα της εν λόγω επέμβασης. Ο JH επέκρινε επίσης την έλλειψη δημοσιότητας των οδηγιών της τσεχικής αστυνομίας σχετικά με τη διενέργεια πράξεων ταυτοποίησης.

30 Το αιτούν δικαστήριο υπογραμμίζει ότι, βάσει της πλέον πρόσφατης νομολογίας του, απλώς και μόνον η τήρηση των τυπικών προϋποθέσεων του άρθρου 65, παράγραφος 1, του νόμου περί της τσεχικής αστυνομίας, ιδίως εκείνης που αφορά τον χαρακτηρισμό του ποινικού αδικήματος ως «εκ προθέσεως» τελούμενου, δεν αρκεί ώστε η συλλογή και η αποθήκευση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διαλαμβάνονται στο άρθρο αυτό να μπορούν να θεωρηθούν νόμιμες. Επομένως, οι αστυνομικές υπηρεσίες υποχρεούνται να εκτιμούν την αναλογικότητα της συλλογής σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, το ποινικό παρελθόν, την προσωπικότητα και τη συμπεριφορά του ενδιαφερομένου, τη σοβαρότητα του ποινικού αδικήματος για το οποίο το πρόσωπο αυτό κλητεύθηκε για τη διενέργεια πράξεων ταυτοποιήσεως καθώς και, στο πλαίσιο εκ των υστέρων αιτήσεως διαγραφής, το χρονικό διάστημα που παρήλθε από τη διάπραξη του οικείου ποινικού αδικήματος.

31 Κατ’ εφαρμογήν της νομολογίας αυτής, τα εθνικά δικαστήρια διαπίστωσαν τον παράνομο χαρακτήρα πράξεων ταυτοποιήσεως, όπως η συλλογή βιομετρικών και γενετικών δεδομένων, ιδίως στην περίπτωση αδικημάτων που δεν συνεπάγονται καμία βία και διαπράττονται από πρόσωπα τα οποία ουδέποτε καταδικάστηκαν.

32 Στο πλαίσιο αυτό, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ως προς τη συμβατότητα με την οδηγία 2016/680 του νομικού καθεστώτος που θεσπίζει το άρθρο 65 του νόμου περί της τσεχικής αστυνομίας.

33 Κατά πρώτον, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν αντιβαίνει στις απαιτήσεις της οδηγίας αυτής η αδιάκριτη συλλογή βιομετρικών και γενετικών δεδομένων για κάθε πρόσωπο για το οποίο υπάρχουν υπόνοιες ότι διέπραξε ποινικό αδίκημα εκ προθέσεως.

34 Αφενός, από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου σχετικά με το θεμελιώδες δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής, όπως αυτό κατοχυρώνεται στο άρθρο 8 της ΕΣΔΑ, προκύπτει ότι τα συμβαλλόμενα μέρη υποχρεούνται να διακρίνουν μεταξύ των ποινικών αδικημάτων για τα οποία συλλέγονται δείγματα δεσοξυριβονουκλεϊκού οξέος (DNA) αναλόγως της σοβαρότητάς τους για την κοινωνία. Τα συμβαλλόμενα μέρη δεν μπορούν να αντιμετωπίζουν κατά τον ίδιο τρόπο, αφενός, τους αυτουργούς σοβαρών ποινικών αδικημάτων, όπως αυτών που διαπράττονται με βία, για τα οποία η λήψη και η διατήρηση δειγμάτων DNA είναι θεμιτή, και, αφετέρου, τους αυτουργούς λιγότερο σοβαρών ποινικών αδικημάτων.

35 Αφετέρου, οι απαιτήσεις που απορρέουν από την αρχή της αναλογικότητας, όπως, μεταξύ άλλων, η απαίτηση που συγκεκριμενοποιείται, στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2016/680, υπό τη μορφή της αρχής της ελαχιστοποιήσεως της επεξεργασίας των δεδομένων και της υποχρεώσεως διακρίσεως μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών υποκειμένων των δεδομένων, οι οποίες προβλέπονται, αντιστοίχως, στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας και στο άρθρο 6 αυτής, εγείρουν αμφιβολίες ως προς το αν είναι επαρκής η καθιέρωση διακρίσεων in abstracto σε νομοθετικό επίπεδο, αναλόγως, μεταξύ άλλων, της σοβαρότητας των προβλεπόμενων παραβάσεων, ή αν είναι αναγκαίο να εκτιμηθεί in concreto ο αναλογικός χαρακτήρας της συλλογής σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση.

36 Κατά δεύτερον, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν οι απαιτήσεις της οδηγίας 2016/680 αντιτίθενται στην αποθήκευση βιομετρικών και γενετικών δεδομένων χωρίς να προβλέπεται ρητώς σχετικός χρονικός περιορισμός. Εξάλλου, η εφαρμοστέα εθνική ρύθμιση δεν καθορίζει μέγιστη διάρκεια διατηρήσεως των δεδομένων ταυτοποιήσεως. Σύμφωνα, όμως, με την ερμηνεία της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου από το αιτούν δικαστήριο, η νομολογία αυτή απαιτεί τον καθορισμό μέγιστης διάρκειας.

37 Κατά τρίτον, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν η νομολογία των τσεχικών διοικητικών δικαστηρίων μπορεί να χαρακτηρισθεί ως «δίκαιο κράτους μέλους», κατά την έννοια του άρθρου 8 της οδηγίας 2016/680, το οποίο καθορίζει τις προϋποθέσεις νομιμότητας της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

38 Συγκεκριμένα, το άρθρο 65 του νόμου περί της τσεχικής αστυνομίας δεν διευκρινίζει ούτε τις συγκεκριμένες προϋποθέσεις διατηρήσεως και τα είδη των πληροφοριών που μπορούν να αντληθούν από το ληφθέν δείγμα ούτε τις προϋποθέσεις διατηρήσεως και διαγραφής των βιομετρικών και γενετικών δεδομένων, οπότε το άρθρο αυτό δεν μπορεί να πληροί, αφ' εαυτού, τις απαιτήσεις του άρθρου 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2016/680, σε συνδυασμό με το άρθρο της 10.

39 Βεβαίως, το εν λόγω άρθρο 65 συμπληρώνεται από οδηγίες του αρχηγού της αστυνομίας που θέτουν σε εφαρμογή το άρθρο αυτό, αλλά οι τελευταίες δεν είναι ούτε κανονισμοί ούτε είναι δημοσιευμένες, οπότε σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να αναγνωρισθούν ως «δίκαιο κράτους μέλους», κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2016/680.

40 Επομένως, τίθεται το ζήτημα αν το δίκαιο κράτους μέλους μπορεί να θεωρηθεί ότι προβλέπει επαρκείς ουσιαστικές και διαδικαστικές εγγυήσεις για την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, κατά την έννοια του άρθρου 10 της οδηγίας, όπως τα βιομετρικά και τα γενετικά δεδομένα, όταν οι εγγυήσεις αυτές αναγνωρίζονται νομολογιακώς.

41 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Nejvyšší správní soud (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Ποια είναι η προσήκουσα διάκριση που πρέπει να πραγματοποιείται μεταξύ των διαφόρων υποκειμένων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, ή το άρθρο 6 της οδηγίας 2016/680, σε συνδυασμό με το άρθρο 10 [της ως άνω οδηγίας]; Συνάδει προς την επιταγή περί ελαχιστοποιήσεως της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και προς την υποχρέωση διακρίσεως μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών υποκειμένων των δεδομένων, η πρόβλεψη από την εθνική νομοθεσία της συλλογής γενετικών δεδομένων από κάθε πρόσωπο το οποίο θεωρείται ύποπτο ή κατηγορείται για την τέλεση αξιόποινης πράξεως εκ προθέσεως;

2) Συνάδει προς το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο ε′, της οδηγίας 2016/680 κατάσταση στην οποία, υπό το πρίσμα του γενικού σκοπού της πρόληψης ή της [εξιχνίασης] ποινικού αδικήματος, η ανάγκη περαιτέρω διατηρήσεως του προφίλ DNA αξιολογείται από τις αστυνομικές αρχές βάσει των εσωτερικών τους κανονισμών, όπερ συχνά συνεπάγεται, στην πράξη, την αποθήκευση ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για αόριστο χρονικό διάστημα, χωρίς να καθορίζεται μέγιστη διάρκεια διατηρήσεως των εν λόγω δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα; Σε περίπτωση που η εν λόγω κατάσταση δεν συνάδει με την ως άνω διάταξη, βάσει ποιων κριτηρίων θα πρέπει να εκτιμάται η αναλογικότητα όσον αφορά τη διάρκεια της διατηρήσεως των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται και διατηρούνται για τον ως άνω σκοπό;

3) Ποια είναι η ελάχιστη έκταση των ουσιαστικών ή διαδικαστικών προϋποθέσεων για την απόκτηση, αποθήκευση και διαγραφή ιδιαίτερα ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, κατά την έννοια του άρθρου 10 της οδηγίας 2016/680, η οποία πρέπει να ρυθμίζεται από "διατάξεις γενικής ισχύος" του δικαίου κράτους μέλους; Περαιτέρω, μπορεί η νομολογία των δικαστηρίων να θεωρηθεί ως "δίκαιο κράτους μέλους" κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 2, σε συνδυασμό με το άρθρο 10 της [οδηγίας αυτής];»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του τρίτου ερωτήματος

42 Με το τρίτο προδικαστικό ερώτημα, το οποίο πρέπει να εξετασθεί πρώτο κατά σειρά, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν τα άρθρα 8 και 10 της οδηγίας 2016/680 έχουν την έννοια ότι, όσον αφορά τη συλλογή, την αποθήκευση και τη διαγραφή βιομετρικών και γενετικών δεδομένων, ο όρος «δίκαιο κράτους μέλους», κατά τις διατάξεις αυτές, έχει την έννοια ότι αφορά μόνον διάταξη γενικής ισχύος η οποία καθορίζει τις ελάχιστες προϋποθέσεις συλλογής, αποθήκευσης και διαγραφής τέτοιων δεδομένων ή αν η νομολογία των εθνικών δικαστηρίων που διευκρινίζει τις προϋποθέσεις αυτές μπορεί επίσης να εμπίπτει στην έννοια αυτή.

43 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 3, σημείο 2, της οδηγίας 2016/680, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα του άρθρου της 3, σημεία 12 και 13, η συλλογή, η αποθήκευση και η διαγραφή βιομετρικών και γενετικών δεδομένων συνιστούν επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, κατά την έννοια της οδηγίας αυτής.

44 Το άρθρο 4 της οδηγίας 2016/680 θέτει διάφορες αρχές στις οποίες υπόκεινται αυτές οι περιπτώσεις επεξεργασίας, οι οποίες απηχούν, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 1 και 2 της ανωτέρω οδηγίας, τον τρόπο με τον οποίο, εντός των ορίων τα οποία προβλέπονται στο άρθρο 52 του Χάρτη, ο νομοθέτης της Ένωσης θέλησε να συγκεκριμενοποιήσει, όσον αφορά τις εν λόγω περιπτώσεις επεξεργασίας, το θεμελιώδες δικαίωμα των φυσικών προσώπων στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν, το οποίο αναγνωρίζεται στο άρθρο 8 του Χάρτη, το οποίο με τη σειρά του συνδέεται στενά με το δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 7 του Χάρτη, λαμβάνοντας υπόψη την ειδική φύση των δραστηριοτήτων προλήψεως, διερευνήσεως, ανιχνεύσεως ή διώξεως ποινικών αδικημάτων ή εκτελέσεως ποινικής κυρώσεως.

45 Μεταξύ των αρχών αυτών, το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, της οδηγίας 2016/680 προβλέπει ότι κάθε δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να αντιμετωπίζεται με νόμιμο και θεμιτό τρόπο.

46 Το άρθρο 8, παράγραφος 1, της οδηγίας 2016/680 διευκρινίζει, συναφώς, ότι τα κράτη μέλη πρέπει να προβλέπουν ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής είναι σύννομη μόνον εάν και στον βαθμό που είναι απαραίτητη για την εκτέλεση καθήκοντος που ασκείται από αρμόδια αρχή για τους σκοπούς του άρθρου 1, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας και βασίζεται στο δίκαιο της Ένωσης ή στο δίκαιο κράτους μέλους.

47 Προσέτι, δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 2, της ίδιας οδηγίας, η επεξεργασία τέτοιων δεδομένων είναι δυνατή μόνον εάν η διάταξη του δικαίου κράτους μέλους η οποία τη ρυθμίζει διευκρινίζει τουλάχιστον τους σκοπούς της, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο της και τους σκοπούς της.

48 Όσον αφορά ορισμένες κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως τα βιομετρικά ή γενετικά δεδομένα, το άρθρο 10 της οδηγίας 2016/680 αποσκοπεί στη διασφάλιση αυξημένης προστασίας των δεδομένων αυτών, καθορίζοντας ενισχυμένες προϋποθέσεις νομιμότητας της επεξεργασίας τέτοιων δεδομένων [πρβλ. αποφάσεις της 30ής Ιανουαρίου 2024, Direktor na Glavna direktsia «Natsionalna politsia» pri MVR – Sofia, C-118/22, EU:C:2024:97, σκέψη 48, και της 4ης Οκτωβρίου 2024, Bezirkshauptmannschaft Landeck (Απόπειρα πρόσβασης σε προσωπικά δεδομένα αποθηκευμένα σε κινητό τηλέφωνο), C-548/21, EU:C:2024:830, σκέψη 107]. Πράγματι, όπως υπογραμμίζεται στην αιτιολογική σκέψη 37 της οδηγίας, οι εν λόγω κατηγορίες δεδομένων είναι εκ φύσεως ιδιαιτέρως ευαίσθητες από την άποψη των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών, διότι το πλαίσιο εντός του οποίου υποβάλλονται σε επεξεργασία τα δεδομένα αυτά μπορεί να συνεπάγεται σημαντικούς κινδύνους για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των υποκειμένων των δεδομένων.

49 Επομένως, κατά το άρθρο 10 της οδηγίας 2016/680, κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που εμπίπτει σε μία από τις περιοριστικώς απαριθμούμενες στο άρθρο αυτό κατηγορίες (στο εξής: ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα) πρέπει να επιτρέπεται από το δίκαιο της Ένωσης ή από το δίκαιο κράτους μέλους.

50 Επομένως, τα άρθρα 8 και 10 της οδηγίας 2016/680 αποσκοπούν στην αποσαφήνιση του περιεχομένου ορισμένων από τις αρχές που διατυπώνονται στο άρθρο 4 της οδηγίας αυτής, οι οποίες συγκεκριμενοποιούν, στον τομέα που καλύπτεται από την εν λόγω οδηγία, μεταξύ άλλων, το θεμελιώδες δικαίωμα των φυσικών προσώπων στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν, το οποίο αναγνωρίζεται στο άρθρο 8 του Χάρτη.

51 Ως εκ τούτου, η έννοια του «δικαίου κράτους μέλους» που χρησιμοποιείται στα εν λόγω άρθρα 8 και 10 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αποσκοπεί στην εξειδίκευση, εντός του τομέα τον οποίο καλύπτει η οδηγία 2016/680, της προϋποθέσεως του άρθρου 8, παράγραφος 2, του Χάρτη, κατά την οποία κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα άνευ της συγκαταθέσεως του ενδιαφερομένου πρέπει να στηρίζεται σε άλλη νόμιμη βάση, η οποία να προβλέπεται στον νόμο, η δε προϋπόθεση αυτή αντικατοπτρίζει την απαίτηση του άρθρου 52 του Χάρτη, κατά την οποία κάθε περιορισμός στην άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων τα οποία αναγνωρίζονται από τον Χάρτη πρέπει να προβλέπεται από νόμο. Επομένως, η έννοια αυτή αφορά το κύρος της προσφυγής στο εθνικό δίκαιο ως νομικής βάσεως για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

52 Αφενός, όπως υπογράμμισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 82 των προτάσεών του, το Δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη την πάγια νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, έχει κρίνει ότι ο όρος «νόμος» που χρησιμοποιείται στο άρθρο 8, παράγραφος 2, του Χάρτη, στην έκφραση «με βάση […] που προβλέπονται από το νόμο», πρέπει να νοείται υπό την ουσιαστική και όχι τυπική του έννοια (απόφαση της 16ης Νοεμβρίου 2023, Roos κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου, C-458/22 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2023:871, σκέψη 61). Αφετέρου, κατά τη νομολογία αυτή του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, η εν λόγω έννοια του όρου «νόμος», στην έκφραση «προβλέπεται από τον νόμο» του άρθρου 8, παράγραφος 2, της ΕΣΔΑ, συνεπάγεται ότι ο όρος αυτός αφορά το ισχύον κείμενο όπως το έχουν ερμηνεύσει τα αρμόδια δικαστήρια (πρβλ. απόφαση του ΕΔΔΑ της 23ης Ιανουαρίου 2025, H.W. κατά Γαλλίας, CE:ECHR:2025:0123JUD001380521, § 65).

53 Εξάλλου, όπως προκύπτει από τη νομολογία του Δικαστηρίου, μολονότι η απαίτηση κατά την οποία κάθε περιορισμός στην άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται στον Χάρτη πρέπει να προβλέπεται από τον νόμο συνεπάγεται ότι η πράξη που επιτρέπει την επέμβαση στα δικαιώματα αυτά πρέπει να προσδιορίζει η ίδια την έκταση του περιορισμού αυτού, εντούτοις η απαίτηση αυτή δεν αποκλείει, αφενός, τη διατύπωση του επίμαχου περιορισμού κατά τρόπο αρκούντως ευρύ ώστε να μπορεί να προσαρμοσθεί σε διαφορετικές περιπτώσεις καθώς και σε μεταβολές των καταστάσεων και, αφετέρου, τη δυνατότητα του αρμόδιου δικαστηρίου να διευκρινίσει, ενδεχομένως, μέσω ερμηνείας, το συγκεκριμένο περιεχόμενο του εν λόγω περιορισμού υπό το πρίσμα τόσο του ίδιου του γράμματος της πράξεως αυτής που επιτρέπει την επέμβαση όσο και της γενικής οικονομίας της εν λόγω πράξεως και των σκοπών που αυτή επιδιώκει (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 21ης Ιουνίου 2022, Ligue des droits humains, C-817/19, EU:C:2022:491, σκέψη 114).

54 Επομένως, η έννοια του «δικαίου κράτους μέλους», κατά τα άρθρα 8 και 10 της οδηγίας 2016/680, ερμηνευόμενα υπό το πρίσμα του άρθρου 8, παράγραφος 2, του Χάρτη, πρέπει να έχει την έννοια ότι μπορεί να παραπέμπει σε διάταξη προβλέπουσα ρητώς την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, όπως η διάταξη αυτή ερμηνεύεται από τη νομολογία των εθνικών δικαστηρίων.

55 Εν πάση περιπτώσει, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 47 της παρούσας αποφάσεως, το άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2016/680 προβλέπει ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής είναι δυνατή μόνον εάν η διάταξη του δικαίου κράτους μέλους που τη ρυθμίζει καθορίζει τουλάχιστον τους στόχους της επεξεργασίας, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία και τους σκοπούς της επεξεργασίας.

56 Συναφώς, επισημαίνεται πάντως ότι, αφενός, η αναφορά στο «δίκαιο» κράτους μέλους η οποία «ρυθμίζει» την επίμαχη επεξεργασία συνεπάγεται ότι οι στόχοι, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία και οι σκοποί της επεξεργασίας προβλέπονται, τουλάχιστον κατ' αρχήν, από διάταξη γενικής ισχύος. Αφετέρου, με το άρθρο 8, παράγραφος 2, επιδιώκεται, όπως προκύπτει ρητώς από την αιτιολογική σκέψη 33 της εν λόγω οδηγίας, να είναι σαφές και ακριβές το δίκαιο του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την επεξεργασία, η δε εφαρμογή του να μπορεί να προβλεφθεί από τους υποκειμένους σε αυτό, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

57 Κατά τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, κάθε μέτρο που συνιστά τη νομική βάση της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να έχει ορισμένα χαρακτηριστικά, ήτοι, κατ' ουσίαν, να είναι σύμφωνο, κατ' αρχάς, με κανόνες υπέρτερης τυπικής ισχύος, στη συνέχεια, να είναι προσιτό και, τέλος, αρκούντως προβλέψιμο, δηλαδή σε εύλογο βαθμό υπό τις περιστάσεις της υποθέσεως, ώστε να παρέχει στους ενδιαφερομένους τη δυνατότητα να ρυθμίσουν τη συμπεριφορά τους, πράγμα που προϋποθέτει ότι το μέτρο αυτό καθορίζει με επαρκή σαφήνεια την έκταση και τον τρόπο ασκήσεως της εξουσίας που απονέμεται στις αρμόδιες αρχές (πρβλ. απόφαση του ΕΔΔΑ της 26ης Απριλίου 1979, Sunday Times κατά Ηνωμένου Βασιλείου, CE:ECHR:1979:0426JUD00065387, § 25 και 52· απόφαση του ΕΔΔΑ της 1ης Ιουλίου 2008, Liberty κ.λπ. κατά Ηνωμένου Βασιλείου, CE:ECHR:2008:0701JUD005824300, § 62 και 63· απόφαση του ΕΔΔΑ της 4ης Δεκεμβρίου 2008, S. και Marper κατά Ηνωμένου Βασιλείου, CE:ECHR:2008:1204JUD003056204, § 95).

58 Ομοίως, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι, για να πληροί την απαίτηση να προβλέπεται από τον νόμο του άρθρου 52 του Χάρτη, ρύθμιση η οποία συνεπάγεται επέμβαση στα θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώνονται στα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη πρέπει να προβλέπει σαφείς και ακριβείς κανόνες που να διέπουν την έκταση και την εφαρμογή ενός μέτρου και να επιβάλλουν έναν ελάχιστο αριθμό απαιτήσεων, ούτως ώστε τα πρόσωπα των οποίων τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα αποτελούν αντικείμενο του μέτρου αυτού να έχουν επαρκείς εγγυήσεις δυνάμενες να προστατεύσουν αποτελεσματικά τα δεδομένα αυτά από κινδύνους καταχρήσεως (βλ. αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2014, Digital Rights Ireland κ.λπ., C-293/12 και C-594/12, EU:C:2014:238, σκέψη 54, και της 6ης Οκτωβρίου 2015, Schrems, C-362/14, EU:C:2015:650, σκέψη 91).

59 Δεδομένου ότι το άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2016/680 αποσκοπεί στη διασφάλιση της τηρήσεως των απαιτήσεων που υπομνήσθηκαν στις σκέψεις 56 και 57 της παρούσας αποφάσεως, συνάγεται ότι οι επιδιωκόμενοι στόχοι, τα οικεία δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και οι σκοποί της επεξεργασίας οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ως άνω οδηγίας πρέπει να προκύπτουν με επαρκή σαφήνεια και ακρίβεια από τη διάταξη που ρυθμίζει την ίδια την επεξεργασία, ώστε να μπορεί να θεωρηθεί ότι η επεξεργασία πληροί τις απαιτήσεις που προβλέπει ο νόμος, κατά την έννοια της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του άρθρου 52 του Χάρτη.

60 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, στο τρίτο προδικαστικό ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι τα άρθρα 8 και 10 της οδηγίας 2016/680 έχουν την έννοια ότι, όσον αφορά τη συλλογή, την αποθήκευση και τη διαγραφή βιομετρικών και γενετικών δεδομένων, ο όρος «δίκαιο κράτους μέλους» στα ως άνω άρθρα έχει την έννοια ότι αφορά διάταξη γενικής ισχύος η οποία καθορίζει τις ελάχιστες προϋποθέσεις συλλογής, αποθηκεύσεως και διαγραφής τέτοιων δεδομένων, όπως ερμηνεύεται από τη νομολογία των εθνικών δικαστηρίων, εφόσον η νομολογία αυτή είναι προσβάσιμη και αρκούντως προβλέψιμη.

Επί του πρώτου ερωτήματος

Επί του παραδεκτού

61 Με τις γραπτές παρατηρήσεις της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποστηρίζει ότι το πρώτο προδικαστικό ερώτημα είναι απαράδεκτο για τον λόγο ότι η λήψη γενετικού υλικού του JH και οι βιομετρικές μετρήσεις του από την τσεχική αστυνομία πραγματοποιήθηκαν στις 13 Ιανουαρίου 2016, ήτοι πριν από τις 5 Μαΐου 2016, ημερομηνία ενάρξεως ισχύος της οδηγίας 2016/680, και πριν από τη λήξη της προθεσμίας μεταφοράς της οδηγίας αυτής, η οποία ορίζεται στο άρθρο 63, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής, στις 6 Μαΐου 2018.

62 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι το Δικαστήριο μπορεί να αρνηθεί να απαντήσει σε προδικαστικό ερώτημα εθνικού δικαστηρίου μόνον όταν προδήλως προκύπτει ότι η ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης την οποία ζητεί το εθνικό δικαστήριο δεν έχει καμία σχέση με το υποστατό ή το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης, όταν το πρόβλημα είναι υποθετικής φύσεως ή ακόμη όταν το Δικαστήριο δεν διαθέτει τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που είναι αναγκαία προκειμένου να δώσει χρήσιμη απάντηση στα ερωτήματα που του έχουν υποβληθεί (απόφαση της 20ής Μαρτίου 2025, Anib κ.λπ., C-728/22 έως C-730/22, EU:C:2025:200, σκέψη 48).

63 Εν προκειμένω, το άρθρο 64 της οδηγίας 2016/680 προβλέπει ότι η οδηγία αυτή τίθεται σε ισχύ στις 5 Μαΐου 2016, ενώ το άρθρο 63 της οδηγίας αυτής διευκρινίζει ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να θεσπίσουν και να δημοσιεύσουν τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την οδηγία, το αργότερο έως τις 6 Μαΐου 2018.

64 Εντούτοις, από τη δικογραφία που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο προκύπτει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συνελέγησαν από τον JH και δη από γενετικά δείγματα και βιομετρικά δεδομένα του, στις 13 Ιανουαρίου 2016, εξακολούθησαν να είναι αποθηκευμένα στις βάσεις δεδομένων της τσεχικής αστυνομίας και, ως εκ τούτου, να υποβάλλονται σε επεξεργασία μετά τις 6 Μαΐου 2018.

65 Πλην όμως, με την επιφύλαξη των περιπτώσεων στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 4, παράγραφος 2, της οδηγίας 2016/680, από το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο β′, της οδηγίας αυτής προκύπτει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας αν η συλλογή τους δεν δικαιολογείται από νόμιμους σκοπούς.

66 Κατά συνέπεια, όπως υπογράμμισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 34 των προτάσεών του, τα εμπίπτοντα στην οδηγία 2016/680 δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συνελέγησαν νομίμως πριν από την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος της ανωτέρω οδηγίας, αλλά τα οποία θα είχαν συλλεγεί κατά παραβίαση των αρχών που θεσπίζει η οδηγία αυτή αν είχαν συλλεγεί μετά την ημερομηνία κατά την οποία η εν λόγω οδηγία μεταφέρθηκε στο εσωτερικό δίκαιο ή, άλλως, μετά

τη λήξη της προθεσμίας εντός της οποίας αυτή θα έπρεπε να έχει μεταφερθεί, ήτοι στις 6 Μαΐου 2018, δεν μπορούν να διατηρηθούν και πέραν της ημερομηνίας μεταφοράς της εν λόγω οδηγίας ή, ελλείψει τοιαύτης, μετά την προθεσμία κατά την οποία θα έπρεπε να έχει μεταφερθεί.

67 Επομένως, εν προκειμένω, δεν προκύπτει προδήλως ότι το πρώτο προδικαστικό ερώτημα δεν έχει κατ' ανάγκην καμία σχέση με το υποστατό ή το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης ή ακόμη ότι το πρόβλημα που εγείρεται είναι υποθετικής φύσεως, για τον λόγο, που επικαλείται η Επιτροπή, ότι αφορά βιομετρικά και γενετικά δεδομένα συλλεγέντα πριν από την έναρξη ισχύος της οδηγίας 2016/680.

68 Εξάλλου, στο μέτρο που το Δικαστήριο έχει στη διάθεσή του όλα τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που είναι αναγκαία προκειμένου να μπορέσει να δώσει χρήσιμη απάντηση στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα, το ερώτημα αυτό πρέπει να κριθεί παραδεκτό.

Επί της ουσίας

69 Με το πρώτο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν το άρθρο 6 ή το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας 2016/680, σε συνδυασμό με το άρθρο 10 της οδηγίας αυτής, έχουν την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνική ρύθμιση η οποία επιτρέπει αδιακρίτως τη συλλογή βιομετρικών και γενετικών δεδομένων παντός προσώπου το οποίο κατηγορείται ή είναι ύποπτο για την εκ προθέσεως τέλεση ποινικού αδικήματος.

70 Συναφώς, όσον αφορά, κατά πρώτον, το άρθρο 6 της οδηγίας 2016/680, υπενθυμίζεται ότι το άρθρο αυτό επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να προβλέπουν ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας, «κατά περίπτωση και στον βαθμό του εφικτού», διακρίνει σαφώς μεταξύ των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα διαφορετικών κατηγοριών υποκειμένων, όπως είναι οι αναφερόμενες στα στοιχεία α' έως δ' του άρθρου αυτού κατηγορίες, ήτοι, αντιστοίχως, μεταξύ των προσώπων σε σχέση με τα οποία υπάρχουν σοβαροί λόγοι να πιστεύεται ότι διέπραξαν ή πρόκειται να διαπράξουν ποινικό αδίκημα, των προσώπων τα οποία καταδικάσθηκαν για ποινικό αδίκημα, των θυμάτων ποινικού αδικήματος ή των προσώπων για τα οποία ορισμένα πραγματικά περιστατικά δημιουργούν την πεποίθηση ότι μπορεί να είναι θύματα ποινικού αδικήματος και, τέλος, άλλων μερών ως προς ποινικό αδίκημα, όπως προσώπων που ενδέχεται να κληθούν να καταθέσουν στο πλαίσιο ανακρίσεων σχετικά με ποινικά αδικήματα ή σε επακόλουθη ποινική διαδικασία ή προσώπων που μπορούν να παράσχουν πληροφορίες σχετικά με ποινικά αδικήματα, ή προσώπων επικοινωνίας ή συνεργών των προσώπων που αναφέρονται στα στοιχεία α' και β' του εν λόγω άρθρου.

71 Κατά την ανωτέρω διάταξη, τα κράτη μέλη οφείλουν επομένως να μεριμνούν ώστε ο υπεύθυνος επεξεργασίας, «κατά περίπτωση και στον βαθμό του εφικτού», να διακρίνει σαφώς μεταξύ των δεδομένων των διαφόρων κατηγοριών υποκειμένων κατά τρόπον ώστε να μην υφίστανται αδιακρίτως τον ίδιο βαθμό επεμβάσεως στο θεμελιώδες δικαίωμά τους στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ανεξαρτήτως της κατηγορίας στην οποία ανήκουν, δεδομένου ότι οι κατηγορίες υποκειμένων πρέπει να καθορίζονται κατ' ουσίαν σε συνάρτηση με το ποινικό καθεστώς του ενδιαφερομένου.

72 Όπως υπογραμμίζει η φράση «κατά περίπτωση και στον βαθμό του εφικτού» του άρθρου 6 της οδηγίας 2016/680, η υποχρέωση διακρίσεως μεταξύ ορισμένων κατηγοριών προσώπων την οποία επιβάλλει το άρθρο αυτό στα κράτη μέλη δεν είναι απόλυτη, αλλά εξαρτάται, μεταξύ άλλων, από το αν, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, μπορεί να γίνει σαφής διάκριση μεταξύ αυτών των

κατηγοριών υποκειμένων [πρβλ. απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 2023, Ministerstvo na vatreshnite raboti (Καταχώριση βιομετρικών και γενετικών δεδομένων από την αστυνομία), C-205/21, EU:C:2023:49, σκέψη 84] και των σκοπών της επεξεργασίας.

73 Εν προκειμένω, η Τσεχική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η αναφορά του αιτούντος δικαστηρίου στην κατηγορία των υπόπτων πρέπει να νοηθεί ως αφορώσα τα πρόσωπα στα οποία, στο πλαίσιο ταχείας προκαταρκτικής διαδικασίας, έχουν γνωστοποιηθεί υπόνοιες, όπερ, στην επίμαχη στην κύρια δίκη εθνική νομοθεσία, απαιτεί, όπως και για τους κατηγορουμένους, να έχουν συγκεντρωθεί επαρκή στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι οι ενδιαφερόμενοι διέπραξαν ποινικό αδίκημα.

74 Αν, όμως, τούτο συνέβη, όπερ εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει, αμφότερες οι κατηγορίες προσώπων θα μπορούσαν να θεωρηθούν, για τους σκοπούς συγκεκριμένης επεξεργασίας, ως εμπίπτουσες στην κατηγορία του άρθρου 6, στοιχείο α′, της οδηγίας 2016/680, υπό την προϋπόθεση ότι οι σκοποί που επιδιώκονται με την οικεία επεξεργασία δεν επιβάλλουν τη διάκριση μεταξύ των εν λόγω δύο κατηγοριών.

75 Κατά συνέπεια, το άρθρο 6 της οδηγίας 2016/680 έχει την έννοια ότι δεν αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση η οποία επιτρέπει αδιακρίτως τη συλλογή βιομετρικών και γενετικών δεδομένων προσώπων που εμπίπτουν στην κατηγορία των προσώπων τα οποία «κατηγορούνται για την εκ προθέσεως τέλεση ποινικού αδικήματος», καθώς και προσώπων που εμπίπτουν στην κατηγορία των προσώπων που είναι «ύποπτα για την τέλεση τέτοιου αδικήματος», κατά την έννοια του εθνικού δικαίου, όταν οι σκοποί της συλλογής αυτής δεν επιβάλλουν τη διάκριση μεταξύ των δύο αυτών κατηγοριών προσώπων των οποίων τα δεδομένα ενδέχεται να συλλεχθούν βάσει της εν λόγω ρυθμίσεως.

76 Όσον αφορά, κατά δεύτερον, το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, της οδηγίας 2016/680, σε συνδυασμό με το άρθρο 10 της οδηγίας αυτής, το πρώτο από τα άρθρα αυτά προβλέπει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να είναι κατάλληλα, συναφή και όχι υπερβολικά σε σχέση με τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία. Επομένως, η τελευταία αυτή απαίτηση απαιτεί την τήρηση, από τα κράτη μέλη, της αρχής της ελαχιστοποιήσεως της επεξεργασίας των δεδομένων σε σχέση με τον σκοπό και τον σκοπό που επιδιώκει η οικεία επεξεργασία.

77 Το δε άρθρο 10 της ως άνω οδηγίας προβλέπει ότι, όσον αφορά τα ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και τα βιομετρικά και τα γενετικά δεδομένα, η επεξεργασία πρέπει να πληροί, πέραν της προϋποθέσεως να εμπίπτει σε μία από τις τρεις περιπτώσεις που απαριθμούνται περιοριστικά στα στοιχεία α′ έως γ′, δύο άλλες προϋποθέσεις, ήτοι, αφενός, την προϋπόθεση ότι πρέπει να υπάρχουν κατάλληλες εγγυήσεις για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων και, αφετέρου, την προϋπόθεση ότι η σχεδιαζόμενη επεξεργασία πρέπει να ανταποκρίνεται σε απόλυτη αναγκαιότητα.

78 Κατ’ αρχάς, η τελευταία αυτή προϋπόθεση συνεπάγεται πάντως ότι η ανάγκη αυτή πρέπει να εκτιμάται κατά τρόπο ιδιαιτέρως αυστηρό σε σχέση με τους σκοπούς που επιδιώκονται με την επίμαχη επεξεργασία και ότι, ως εκ τούτου, μια τέτοια επεξεργασία μπορεί να θεωρηθεί αναγκαία μόνο σε περιορισμένο αριθμό περιπτώσεων [πρβλ. απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 2023, Ministerstvo na vatreshnite raboti (Καταχώριση βιομετρικών και γενετικών δεδομένων από την αστυνομία), C-205/21, EU:C:2023:49, σκέψη 118].

79 Επομένως, οι σκοποί της επεξεργασίας βιομετρικών και γενετικών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν μπορούν να προσδιορίζονται με υπερβολικά γενικούς όρους, αλλά επιβάλλεται να ορίζονται κατά τρόπο αρκούντως ακριβή και συγκεκριμένο ώστε να καθίσταται δυνατή η εκτίμηση του κατά πόσον η εν λόγω επεξεργασία είναι «απολύτως αναγκαία» [απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 2023, Ministerstvo na vatreshnite raboti (Καταχώριση βιομετρικών και γενετικών δεδομένων από την αστυνομία), C-205/21, EU:C:2023:49, σκέψη 124].

80 Συναφώς, μολονότι, βεβαίως, η οδηγία 2016/680 δεν ορίζει την έννοια των «σκοπών της επεξεργασίας», εντούτοις επισημαίνεται ότι το άρθρο της 8, παράγραφος 2, διακρίνει ρητώς την έννοια αυτή από εκείνη των «στόχων της επεξεργασίας». Το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο β′, της εν λόγω οδηγίας προβλέπει ότι οι σκοποί που επιδιώκονται με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να είναι, μεταξύ άλλων, καθορισμένοι και ρητοί και ότι τα δεδομένα αυτά δεν μπορούν να υποβάλλονται σε επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς αυτούς, ενώ το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, της ίδιας οδηγίας προβλέπει ότι η καταλληλότητα, η συνάφεια και ο μη υπερβολικός χαρακτήρας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία εκτιμάται υπό το πρίσμα των εν λόγω σκοπών.

81 Επομένως, εξ αυτού μπορεί να συναχθεί ότι η έννοια των «στόχων της επεξεργασίας», κατά το άρθρο 8, παράγραφος 2, παραπέμπει στους γενικότερους σκοπούς που μνημονεύονται στο άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2016/680, τους οποίους πρέπει να επιδιώκει η επεξεργασία για να εμπίπτει στην οδηγία αυτή, ενώ η έννοια των «σκοπών της επεξεργασίας», ορθώς ερμηνευόμενη βάσει, μεταξύ άλλων, του άρθρου 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2016/680, πρέπει να νοείται ως αναφερόμενη στους ειδικούς και συγκεκριμένους σκοπούς που επιδιώκονται με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα υπό το πρίσμα της αποστολής που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο της επεξεργασίας, όπως κάποιο συγκεκριμένο καθήκον συνδεόμενο με την πρόληψη ή τον εντοπισμό ποινικών αδικημάτων, ή με τη διεξαγωγή έρευνας και διώξεως σε σχετικές υποθέσεις ή την εκτέλεση ποινικών κυρώσεων.

82 Εν συνεχεία, δεδομένου ότι, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 26 της οδηγίας 2016/680, ερμηνευόμενη υπό το πρίσμα της αρχής της αναλογικότητας, για τα μη ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, η προϋπόθεση της αναγκαιότητας, κατά την έννοια της οδηγίας αυτής, πληρούται εφόσον ο σκοπός της οικείας επεξεργασίας δεν μπορεί ευλόγως να επιτευχθεί κατά τρόπο εξίσου αποτελεσματικό με άλλα μέσα πλήττοντα σε μικρότερο βαθμό τα θεμελιώδη δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων, συνάγεται εξ αυτού ότι η προϋπόθεση, για την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, της συνδρομής απόλυτης αναγκαιότητας απαιτεί ο υπεύθυνος της επεξεργασίας να βεβαιώνεται ότι ο σκοπός τον οποίον επιδιώκει η οικεία επεξεργασία δεν μπορεί να επιτευχθεί κατά τρόπο εξίσου αποτελεσματικό με την προσφυγή σε κατηγορίες δεδομένων διαφορετικές από εκείνες που απαριθμούνται στο άρθρο 10 της οδηγίας 2016/680 [πρβλ. απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 2023, Ministerstvo na vatreshnite raboti (Καταχώριση βιομετρικών και γενετικών δεδομένων από την αστυνομία), C-205/21, EU:C:2023:49, σκέψη 126].

83 Προσέτι, δεδομένων των σημαντικών κινδύνων που ενέχει η επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των υποκειμένων των δεδομένων, ιδίως στο πλαίσιο των καθηκόντων των αρμόδιων αρχών για τους σκοπούς που ορίζονται στο άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2016/680, η προϋπόθεση της «απόλυτης αναγκαιότητας» απαιτεί να λαμβάνεται υπόψη η ιδιαίτερη σημασία του σκοπού που επιδιώκεται με την οικεία επεξεργασία, η δε σημασία αυτή μπορεί να εκτιμηθεί, μεταξύ άλλων, σε συνάρτηση με την ίδια τη φύση του επιδιωκόμενου σκοπού, με το κατά πόσον η επεξεργασία εξυπηρετεί σαφή και συγκεκριμένο σκοπό σχετιζόμενο με την πρόληψη ποινικών αδικημάτων ή απειλών κατά της

δημόσιας ασφαλείας που έχουν ορισμένη σοβαρότητα, την καταστολή τέτοιων αδικημάτων ή την προστασία από τέτοιες απειλές, καθώς και υπό το πρίσμα των ειδικών περιστάσεων υπό τις οποίες πραγματοποιείται η εν λόγω επεξεργασία [πρβλ. απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 2023, Ministerstvo na vatreshnite raboti (Καταγραφή βιομετρικών και γενετικών δεδομένων II), C-205/21, EU:C:2023:49, σκέψη 127].

84 Σε κάθε περίπτωση, όσον αφορά τη συλλογή βιομετρικών και γενετικών δεδομένων προσώπων που διώκονται ή είναι ύποπτα για διάπραξη εκ προθέσεως ποινικού αδικήματος, με σκοπό την ταυτοποίηση και τη μελλοντική σύγκριση των προσώπων αυτών, η ύπαρξη απόλυτης αναγκαιότητας της συλλογής τους πρέπει να προσδιορίζεται βάσει του συνόλου των κρίσιμων στοιχείων, όπως είναι, μεταξύ άλλων, η φύση και η σοβαρότητα του πιθανολογούμενου αδικήματος για το οποίο κατηγορούνται, οι ειδικές περιστάσεις του αδικήματος, η ενδεχόμενη σύνδεση του εν λόγω αδικήματος με άλλες εκκρεμείς διαδικασίες, το ποινικό τους μητρώο ή το ατομικό προφίλ των οικείων προσώπων [πρβλ. απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 2023, Ministerstvo na vatreshnite raboti (Καταγραφή βιομετρικών και γενετικών δεδομένων από την αστυνομία), C-205/21, EU:C:2023:49, σκέψη 132].

85 Τέλος, η προϋπόθεση της «απόλυτης αναγκαιότητας» συνεπάγεται ιδιαιτέρως αυστηρό έλεγχο της τηρήσεως της αρχής της ελαχιστοποιήσεως των δεδομένων, η οποία ορίζεται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, της εν λόγω οδηγίας [πρβλ. απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 2023, Ministerstvo na vatreshnite raboti (Καταχώριση βιομετρικών και γενετικών δεδομένων από την αστυνομία), C-205/21, EU:C:2023:49, σκέψη 125].

86 Ειδικότερα, όσον αφορά την αποθήκευση ή τη χρήση δεδομένων εξαχθέντων από το DNA για σκοπούς ταυτοποιήσεως ή συγκρίσεως, η αρχή αυτή συνεπάγεται ότι, προκειμένου να εκτιμηθεί η απόλυτη αναγκαιότητα τοιαύτων περιπτώσεων επεξεργασίας, πρέπει να λαμβάνεται δεόντως υπόψη η δυνατότητα αποκλειστικής προσφυγής στους πολυμορφισμούς οι οποίοι υπάρχουν στις μη κωδικοποιητικές περιοχές του DNA, ήτοι σε περιοχές όπου είναι αποδεκτό ότι δεν παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την εθνότητα ή τις γενετικές ασθένειες.

87 Κατά συνέπεια, μολονότι ένα κράτος μέλος μπορεί να συμμορφωθεί προς την οδηγία 2016/680 είτε αναθέτοντας στις αρμόδιες αρχές τη μέριμνα να διασφαλίζουν την τήρηση της προϋποθέσεως της απόλυτης αναγκαιότητας σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είτε καθορίζοντας, σε νομοθετικό επίπεδο, κριτήρια εκτιμήσεως τα οποία οι αρχές οφείλουν να εφαρμόζουν στη συνέχεια χωρίς να διαθέτουν συναφώς περιθώριο για την άσκηση διακριτικής ευχέρειας, γεγονός παραμένει ότι, στη δεύτερη περίπτωση, τα κριτήρια αυτά πρέπει να είναι ικανά να πληρούν το σύνολο των απαιτήσεων που απορρέουν από την ίδια αυτή προϋπόθεση, όπως αυτές εκτίθενται στις σκέψεις 77 έως 83 της παρούσας αποφάσεως.

88 Τοιουτοτρόπως, στην απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 2023, Ministerstvo na vatreshnite raboti (Καταχώριση βιομετρικών και γενετικών δεδομένων από την αστυνομία) (C-205/21, EU:C:2023:49, σκέψη 135), το Δικαστήριο έκρινε ότι εθνική νομοθεσία η οποία προβλέπει τη συστηματική συλλογή βιομετρικών και γενετικών δεδομένων παντός προσώπου κατηγορούμενου για την εκ προθέσεως τέλεση αυτεπαγγέλτως διωκόμενου αδικήματος προς τον σκοπό της καταγραφής τους, χωρίς να προβλέπει ότι η αρμόδια αρχή οφείλει να διαπιστώσει και να αποδείξει, αφενός, ότι η συλλογή τους είναι απολύτως αναγκαία για την εκπλήρωση των επιδιωκόμενων ειδικών και συγκεκριμένων σκοπών και, αφετέρου, ότι δεν είναι δυνατή η

επίτευξη των σκοπών αυτών με μέτρα που συνιστούν λιγότερο σοβαρή επέμβαση στα δικαιώματα και τις ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων, αντιβαίνει στην προϋπόθεση της απόλυτης αναγκαιότητας.

89 Τούτου λεχθέντος, ενώ η συλλογή την οποία προβλέπει η επίμαχη στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση εκείνη ρύθμιση είχε εφαρμογή υποχρεωτικώς σε όλους τους κατηγορουμένους για αυτεπαγγέλτως διωκόμενα εκ προθέσεως τελούμενα αδικήματα, το πρώτο προδικαστικό ερώτημα αφορά ρύθμιση η οποία παρέχει στις αστυνομικές υπηρεσίες απλώς την ευχέρεια να προβαίνουν σε λήψη βιομετρικών και γενετικών δεδομένων από κατηγορουμένους ή υπόπτους για την εκ προθέσεως τέλεση αδικήματος.

90 Το γεγονός, όμως, ότι μια ρύθμιση παρέχει τοιαύτη δυνατότητα στις αστυνομικές αρχές δεν συνεπάγεται ότι το δίκαιο του οικείου κράτους μέλους επιτρέπει τη συστηματική συλλογή των δεδομένων αυτών ή τη μη τήρηση, μεταξύ άλλων, της αρχής της ελαχιστοποιήσεως της επεξεργασίας των δεδομένων, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, της οδηγίας 2016/680, ή της προβλεπόμενης στο άρθρο 10 της ανωτέρω οδηγίας προϋποθέσεως περί απόλυτης αναγκαιότητας για τη διενέργεια της σχετικής επεξεργασίας, εφόσον το δίκαιο αυτό του κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένης της νομολογίας των εθνικών δικαστηρίων, ορίζει με κατάλληλο και αρκούντως ακριβή τρόπο τους σκοπούς που επιδιώκονται μέσω της επεξεργασίας βιομετρικών και γενετικών δεδομένων, ήτοι τους ειδικούς και συγκεκριμένους σκοπούς που επιδιώκονται με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα υπό το πρίσμα της αποστολής που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας, και εφόσον η ευχέρεια αυτή ασκείται σύμφωνα με τις απαιτήσεις που εκτίθενται στις σκέψεις 77 έως 83 της παρούσας αποφάσεως.

91 Επομένως, από τα στοιχεία τα οποία διαθέτει το Δικαστήριο προκύπτει ότι, εν προκειμένω, η εθνική νομολογία θέτει ορισμένες απαιτήσεις προκειμένου να διασφαλίζεται η τήρηση της αρχής αυτής, όπως η υποχρέωση της αστυνομίας, πριν από τη λήψη δείγματος DNA, να λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, το ποινικό παρελθόν του δράστη της διαπραχθείσας αξιόποινης πράξεως, τη σοβαρότητά της ανάλογα με το είδος της και τις ειδικές περιστάσεις διαπράξεώς της λόγω των οποίων επιβάλλεται η διενέργεια δειγματοληψίας, καθώς και την προσωπικότητα του δράστη.

92 Στην περίπτωση αυτή, εναπόκειται στα εθνικά δικαστήρια να εξακριβώνουν, σε κάθε περίπτωση, αν η συλλογή πραγματοποιήθηκε από τις αστυνομικές υπηρεσίες κατά παράβαση των αρχών που διέπουν την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι οποίες διατυπώνονται στο άρθρο 4 της οδηγίας 2016/680, και των ειδικών απαιτήσεων που ισχύουν για την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο 10 της οδηγίας αυτής, όπως ερμηνεύεται βάσει των άρθρων 7 και 8 του Χάρτη.

93 Συναφώς, πρέπει επίσης να υπογραμμισθεί ότι το γεγονός και μόνον ότι το αδίκημα το οποίο αποδίδεται σε υποκείμενο των δεδομένων είναι οικονομικής φύσεως και ότι η συλλογή των βιομετρικών και γενετικών δεδομένων του προσώπου αυτού πραγματοποιείται πριν από την αμετάκλητη καταδίκη του δεν αρκεί για να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο η συλλογή αυτή να ανταποκρίνεται σε απόλυτη αναγκαιότητα, δεδομένου ότι, λόγω των επιδιωκόμενων σκοπών, η συλλογή τους, και όσον αφορά το είδος των οικείων δεδομένων, μπορεί να αποδειχθεί απολύτως αναγκαία, ιδίως προκειμένου να διαπιστωθεί αν, λόγω ενδεχόμενης συμμετοχής του σε εγκληματική οργάνωση, το συγκεκριμένο πρόσωπο ενδέχεται να έχει συμμετάσχει σε άλλα αδικήματα για τα οποία τέτοιου είδους δεδομένα θα μπορούσαν να είναι κρίσιμα ή, αν υφίσταται κίνδυνος διαφυγής, προκειμένου να καταστεί εφικτή η ταυτοποίησή του.

94 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι το άρθρο 6 και το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, της οδηγίας 2016/680, σε συνδυασμό με το άρθρο της 10, έχουν την έννοια ότι δεν αντιτίθενται σε εθνική ρύθμιση η οποία επιτρέπει, αδιακρίτως, τη συλλογή βιομετρικών και γενετικών δεδομένων παντός προσώπου το οποίο κατηγορείται ή είναι ύποπτο για την εκ προθέσεως τέλεση ποινικού αδικήματος, υπό την προϋπόθεση, αφενός, ότι οι σκοποί της συλλογής τέτοιων δεδομένων δεν επιβάλλουν τη διαφοροποίηση μεταξύ των δύο αυτών κατηγοριών προσώπων και, αφετέρου, ότι οι υπεύθυνοι επεξεργασίας υποχρεούνται, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένης της νομολογίας των εθνικών δικαστηρίων, να τηρούν το σύνολο των αρχών και των ειδικών απαιτήσεων οι οποίες προβλέπονται στα άρθρα 4 και 10 της ως άνω οδηγίας.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

95 Προκαταρκτικώς, επισημαίνεται ότι, μολονότι, κατά τη διατύπωση του δεύτερου προδικαστικού ερωτήματος, το αιτούν δικαστήριο κάνει λόγο για εθνική ρύθμιση η οποία έχει ως συνέπεια ότι τα οικεία δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα διατηρούνται, στις περισσότερες περιπτώσεις, για «αόριστο χρονικό διάστημα», εντούτοις από τα στοιχεία της δικογραφίας που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο προκύπτει ότι, με τον όρο «αόριστο χρονικό διάστημα», το αιτούν δικαστήριο αναφέρεται, εν τέλει, στο γεγονός ότι δεν προσδιορίζεται καμία μέγιστη διάρκεια αποθηκεύσεως και όχι στο γεγονός ότι η αποθήκευση αυτή είναι απεριόριστη χρονικά.

96 Κατά συνέπεια, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, με το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ’ ουσίαν, να διευκρινισθεί αν το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο ε′, της οδηγίας 2016/680 έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση βάσει της οποίας η ανάγκη συνέχισης της αποθηκεύσεως βιομετρικών και γενετικών δεδομένων, υπό το πρίσμα του σκοπού της προλήψεως και της εξιχνιάσεως ποινικών αδικημάτων, αξιολογείται από τις αστυνομικές υπηρεσίες βάσει εσωτερικών κανόνων, χωρίς να προβλέπεται μέγιστη περίοδο αποθηκεύσεως.

97 Συναφώς, το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο ε′, της οδηγίας 2016/680 ορίζει ότι τα κράτη μέλη πρέπει να προβλέπουν ότι τα δεδομένα αυτά θα διατηρούνται υπό μορφή που επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υποκειμένων των δεδομένων για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο από αυτό που είναι αναγκαίο για την επίτευξη των σκοπών για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία.

98 Όσον αφορά, κατά πρώτον, το γεγονός ότι η επίμαχη εθνική ρύθμιση δεν προβλέπει μέγιστη διάρκεια αποθηκεύσεως, υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο ε′, της οδηγίας 2016/680, το άρθρο 5 της οδηγίας αυτής επιβάλλει στα κράτη μέλη να προβλέπουν τον καθορισμό κατάλληλων προθεσμιών για τη διαγραφή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή για την τακτική εξακρίβωση της αναγκαιότητας αποθηκεύσεως των δεδομένων αυτών, καθώς και διαδικαστικούς κανόνες που να διασφαλίζουν την τήρηση των προθεσμιών αυτών.

99 Αντιθέτως, το άρθρο 5 της εν λόγω οδηγίας καταλείπει στα κράτη μέλη τη μέριμνα να καθορίζουν τις εν λόγω προθεσμίες, εφόσον είναι «κατάλληλες», και να αποφασίζουν αν αφορούν τη διαγραφή των εν λόγω δεδομένων ή τον τακτικό έλεγχο της αναγκαιότητας διατηρήσεώς τους.

100 Βεβαίως, το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο ε', και το άρθρο 5 της οδηγίας 2016/680 πρέπει να ερμηνεύονται σε συνδυασμό, μεταξύ άλλων, με το άρθρο της 10, οπότε η διατήρηση βιομετρικών ή γενετικών δεδομένων πρέπει να είναι απολύτως αναγκαία και να παρέχει κατάλληλες εγγυήσεις για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων.

101 Εντούτοις, όταν ένα κράτος μέλος ορίζει κατάλληλες προθεσμίες για τον τακτικό έλεγχο της αναγκαιότητας αποθηκεύσεως προσωπικών δεδομένων και όταν, επ' ευκαιρία του ελέγχου αυτού, πρέπει να εκτιμάται η απόλυτη αναγκαιότητα παρατάσεως της αποθηκεύσεως αυτής, τότε θεωρείται ότι το δίκαιο του οικείου κράτους μέλους πληροί τις απαιτήσεις αυτές. Επομένως, ακόμη και όταν τα διατηρούμενα δεδομένα είναι ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, το κράτος μέλος δεν υποχρεούται να καθορίζει απόλυτους χρονικούς περιορισμούς για τη διατήρηση των δεδομένων αυτών, πέραν των οποίων τα δεδομένα αυτά θα πρέπει να διαγράφονται αυτομάτως (πρβλ. απόφαση της 30ής Ιανουαρίου 2024, Direktor na Glavna direktsia «Natsionalna politsia» pri MVR – Sofia, C-118/22, EU:C:2024:97, σκέψη 52).

102 Αντιθέτως, η καταλληλότητα τέτοιων προθεσμιών τακτικού ελέγχου απαιτεί, αφενός, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχεία γ' και ε', της οδηγίας 2016/680, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα του άρθρου 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, να διαγράφονται τα μέχρι τούδε αποθηκευμένα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, και δη υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 16, παράγραφοι 2 και 3, της ανωτέρω οδηγίας, αν, επ' ευκαιρία ενός εκ των διενεργηθέντων ελέγχων, η διατήρηση των δεδομένων αυτών δεν παρίσταται πλέον απολύτως αναγκαία και, ως εκ τούτου, κρίνεται υπερβολική σε σχέση με τους επιδιωκόμενους σκοπούς (πρβλ. απόφαση της 30ής Ιανουαρίου 2024, Direktor na Glavna direktsia «Natsionalna politsia» pri MVR – Sofia, C-118/22, EU:C:2024:97, σκέψεις 45, 48 και 50 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

103 Αφετέρου, λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων, που προβλέπονται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας 2016/680, σύμφωνα με τις οποίες όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να είναι επαρκή, συναφή και όχι υπερβολικά σε σχέση με τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία, το γεγονός ότι η ως άνω διάταξη και το άρθρο 8 της οδηγίας πρέπει να ερμηνεύονται υπό το πρίσμα των απαιτήσεων που απορρέουν από το άρθρο 52 του Χάρτη, καθώς και της υποχρεώσεως, που προβλέπει το άρθρο 6 της οδηγίας, για τον υπεύθυνο επεξεργασίας, να προβαίνει, κατά περίπτωση, σε σαφή διάκριση μεταξύ των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των διαφόρων κατηγοριών υποκειμένων των δεδομένων, οι εν λόγω περίοδοι ελέγχου δεν μπορούν να θεωρηθούν κατάλληλες εάν οι μεταβολές στην ποινική κατάσταση του υποκειμένου των δεδομένων, οι οποίες θεωρούνται συναφείς προς τον επιδιωκόμενο με τη διατήρηση αυτή σκοπό, δεν καθιστούν υποχρεωτική για τον υπεύθυνο επεξεργασίας την επανεξέταση εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος της ανάγκης αποθηκεύσεως των δεδομένων περί του προσώπου αυτού.

104 Όσον αφορά, κατά δεύτερον, το γεγονός ότι η ανάγκη περαιτέρω αποθηκεύσεως των βιομετρικών και γενετικών δεδομένων εκτιμάται από τις αστυνομικές υπηρεσίες βάσει εσωτερικών κανόνων, το γεγονός αυτό δεν αντιβαίνει, αυτό καθεαυτό, στο άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2016/680, εφόσον οι εσωτερικοί αυτοί κανόνες επιβάλλουν στις εν λόγω υπηρεσίες την υποχρέωση να μεριμνούν για την τήρηση της προϋποθέσεως περί απόλυτης αναγκαιότητας για την αποθήκευση των δεδομένων αυτών και εφόσον το περιθώριο εκτιμήσεως των υπηρεσιών αυτών οριοθετείται επαρκώς από το εθνικό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένης της νομολογίας των εθνικών δικαστηρίων.

105 Πράγματι, μολονότι το γεγονός ότι οι κανόνες είναι εσωτερικοί και, επομένως, δεν είναι προσβάσιμοι στο σύνολο των υποκειμένων των οποίων τα προσωπικά δεδομένα ενδέχεται να υποβληθούν σε επεξεργασία έχει ως συνέπεια ότι οι αρμόδιες αρχές δεν μπορούν να

επικαλεσθούν τους κανόνες αυτούς για να αποδείξουν ότι συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις οι οποίες τους επιβάλλονται, εντούτοις το γεγονός αυτό δεν έχει ως συνέπεια να καθιστά αυτομάτως παράνομη την επεξεργασία της οποίας η διενέργεια αποφασίσθηκε επί τη βάσει των κανόνων αυτών, αλλά συνεπάγεται ότι, ενδεχομένως, σε περίπτωση προσφυγής κατά της αποφάσεως περί διενέργειας τέτοιας επεξεργασίας, οι αστυνομικές αρχές αποδεικνύουν ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου, ανεξαρτήτως των εν λόγω εσωτερικών κανόνων, ότι τηρήθηκε δεόντως η προϋπόθεση περί «απόλυτης αναγκαιότητας».

106 Εν προκειμένω, αφενός, κατά την Τσεχική Κυβέρνηση, από το άρθρο 65, παράγραφος 5, του νόμου περί της τσεχικής αστυνομίας, όπερ εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει, προκύπτει, μεταξύ άλλων, ότι τα προφίλ DNA των προσώπων τα οποία κατηγορούνται ή είναι ύποπτα για την εκ προθέσεως τέλεση ποινικού αδικήματος πρέπει να διαγράφονται όταν η αποθήκευσή τους δεν είναι πλέον αναγκαία υπό το πρίσμα των επιδιωκόμενων σκοπών, ήτοι όταν τα ανωτέρω πρόσωπα παύουν να κατηγορούνται ή να είναι ύποπτα και όταν τα πρόσωπα αυτά δεν είναι πλέον κατηγορούμενα ή ύποπτα στο πλαίσιο άλλης ποινικής διαδικασίας ή όταν δεν έχουν διαπράξει στο παρελθόν άλλα εγκλήματα ή αδικήματα.

107 Συναφώς, υπενθυμίζεται, ωστόσο, ότι η αποθήκευση βιομετρικών και γενετικών δεδομένων ανταποκρίνεται στην απαίτηση σύμφωνα με την οποία πρέπει να επιτρέπεται μόνον «όταν είναι απολύτως αναγκαία», κατά την έννοια του άρθρου 10 της οδηγίας 2016/680, μόνον εφόσον συνεκτιμώνται όχι μόνον η τυχόν σύνδεση του υποκειμένου των δεδομένων με άλλες εκκρεμείς διαδικασίες ή ακόμη το ποινικό ιστορικό ή το προφίλ του, αλλά και η φύση και η σοβαρότητα του αδικήματος για το οποίο το υποκείμενο των δεδομένων καταδικάσθηκε με αμετάκλητη ποινική απόφαση, ή άλλες περιστάσεις όπως το ιδιαίτερο πλαίσιο εντός του οποίου τελέσθηκε το αδίκημα αυτό (πρβλ. απόφαση της 30ής Ιανουαρίου 2024, Direktor na Glavna direktsia «Natsionalna politsia» pri MVR – Sofia, C-118/22, EU:C:2024:97, σκέψη 67).

108 Αφετέρου, μολονότι το τσεχικό δίκαιο δεν προβλέπει μέγιστη διάρκεια αποθηκεύσεως των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται βάσει του άρθρου 65, παράγραφος 1, του νόμου περί της τσεχικής αστυνομίας, εντούτοις το άρθρο 82, παράγραφος 1, του νόμου αυτού επιβάλλει στις αστυνομικές υπηρεσίες την υποχρέωση να ελέγχουν τουλάχιστον άπαξ ανά τριετία ότι η αποθήκευση των δεδομένων αυτών εξακολουθεί να είναι αναγκαία για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

109 Ως εκ τούτου, εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να κρίνει αν, λαμβανομένων υπόψη των σκοπών που επιδιώκονται με την αποθήκευση των οικείων βιομετρικών και γενετικών δεδομένων, τοιαύτη τριετής περίοδος ελέγχου μπορεί να θεωρηθεί κατάλληλη, διευκρινιζομένου, ωστόσο, ότι, εν εναντία περιπτώσει, η διαγραφή των δεδομένων αυτών δεν είναι αναγκαία αν ήθελε αποδειχθεί ότι η αποθήκευσή τους εξακολουθεί, εν πάση περιπτώσει, να παραμένει απολύτως αναγκαία.

110 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, στο δεύτερο ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο ε′, της οδηγίας 2016/680 έχει την έννοια ότι δεν αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση δυνάμει της οποίας η αναγκαιότητα περαιτέρω αποθηκεύσεως των βιομετρικών και γενετικών δεδομένων εκτιμάται από τις αστυνομικές υπηρεσίες βάσει των εσωτερικών κανόνων, χωρίς να προβλέπεται μέγιστο χρονικό διάστημα αποθηκεύσεως, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω ρύθμιση καθορίζει κατάλληλες προθεσμίες για τον τακτικό έλεγχο της αναγκαιότητας αποθηκεύσεως των δεδομένων αυτών και ότι, κατά τον εν λόγω έλεγχο, εκτιμάται κατά πόσον είναι απολύτως αναγκαίο να παραταθεί η αποθήκευσή τους.

Επί των δικαστικών εξόδων

111 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σε αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πέμπτο τμήμα) αποφαίνεται:

1) Τα άρθρα 8 και 10 της οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου,

έχουν την έννοια ότι:

όσον αφορά τη συλλογή, την αποθήκευση και τη διαγραφή βιομετρικών και γενετικών δεδομένων, ο όρος «δίκαιο κράτους μέλους» στα ως άνω άρθρα έχει την έννοια ότι αφορά διάταξη γενικής ισχύος η οποία καθορίζει τις ελάχιστες προϋποθέσεις συλλογής, αποθηκεύσεως και διαγραφής τέτοιων δεδομένων, όπως ερμηνεύεται από τη νομολογία των εθνικών δικαστηρίων, εφόσον η νομολογία αυτή είναι προσβάσιμη και αρκούντως προβλέψιμη.

2) Το άρθρο 6 και το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, της οδηγίας 2016/680, σε συνδυασμό με το άρθρο της 10,

έχουν την έννοια ότι:

δεν αντιτίθενται σε εθνική ρύθμιση η οποία επιτρέπει, αδιακρίτως, τη συλλογή βιομετρικών και γενετικών δεδομένων παντός προσώπου το οποίο κατηγορείται ή είναι ύποπτο για την εκ προθέσεως τέλεση ποινικού αδικήματος, υπό την προϋπόθεση, αφενός, ότι οι σκοποί της συλλογής τέτοιων δεδομένων δεν επιβάλλουν τη διαφοροποίηση μεταξύ των δύο αυτών κατηγοριών προσώπων και, αφετέρου, ότι οι υπεύθυνοι επεξεργασίας υποχρεούνται, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένης της νομολογίας των εθνικών δικαστηρίων, να τηρούν το σύνολο των αρχών και των ειδικών απαιτήσεων οι οποίες προβλέπονται στα άρθρα 4 και 10 της ως άνω οδηγίας.

3) Το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο ε′, της οδηγίας 2016/680

έχει την έννοια ότι:

δεν αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση δυνάμει της οποίας η αναγκαιότητα περαιτέρω αποθηκεύσεως των βιομετρικών και γενετικών δεδομένων εκτιμάται από τις αστυνομικές υπηρεσίες βάσει των εσωτερικών κανόνων, χωρίς να προβλέπεται μέγιστο χρονικό διάστημα αποθηκεύσεως, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω ρύθμιση καθορίζει κατάλληλες προθεσμίες για τον τακτικό έλεγχο της αναγκαιότητας αποθηκεύσεως των

δεδομένων αυτών και ότι, κατά τον εν λόγω έλεγχο, εκτιμάται κατά πόσον είναι απολύτως αναγκαίο να παραταθεί η αποθήκευσή τους.

(υπογραφές)